

Sygn. akt IV KK 268/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 września 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Grubba (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Krzysztof Cesarz

SSN Roman Sądej

Protokolant Anna Kowal

w sprawie **D. Z.**

skazanego z art. 65 § 3 kks w zb. z art. 91 § 3 kks w zw. z art. 7 § 1 kks

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 22 września 2016 r.,

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 kpk

kasacji, wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego

od wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w J.

z dnia 15 czerwca 2015 r.

1) uchyla zaskarżony wyrok nakazowy i na podstawie art. 17 § 1 pkt 9 kpk w zw. z art. 537 § 2 kpk postępowanie o czyn zarzucony D. Z. umarza;

2) kosztami procesu obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Placówka Straży Granicznej w K. skierowała bezpośrednio do Sądu Rejonowego w J. akt oskarżenia przeciwko **D. Z.**, w którym zarzucono mu, że:

- w dniu 08 kwietnia 2015r. w miejscowości S., przewoził samochodem marki Fiat Ducato wyroby akcyzowe bez polskich znaków skarbowych akcyzy w postaci 4460 paczek papierosów różnych marek, czym spowodował uszczuplenie należności Skarbu Państwa na łączną kwotę 72.473,00 zł podatku akcyzowego

tj. popełnienie czynu z art. 65§3 k.k.s. w zbiegu z art. 91§3 k.k.s. w zw. z art. 7§1 k.k.s.

Sąd Rejonowy w J. wyrokiem nakazowym z dnia 15 czerwca 2015r. uznał oskarżonego za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i za to skazał go na karę grzywny w wysokości 100 stawek dziennych określając wysokość stawki dziennej na kwotę 75 zł, a ponadto orzekł środek kamy w postaci przepadku na rzecz Skarbu Państwa dowodów rzeczowych, którymi były wskazane w zarzucie papierosy.

Przedmiotowy wyrok nie został zaskarżony przez strony i uprawomocnił się w dniu 21 lipca 2015 r.

Obecnie wyrok ten kasacją zaskarżył Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny. W skardze podniesiono zarzut:

- rażącego naruszenie przepisów prawa procesowego, polegającego na skierowaniu samodzielnie przez Straż Graniczną aktu oskarżenia przeciwko D.Z. o czyn z art. 65§3 k.k.s. w zbiegu z art. 91§3 k.k.s. w zw. z art. 7§1 k.k.s. bezpośrednio do Sądu Rejonowego w J. i wydaniu przez tenże Sąd skazującego wyroku nakazowego, podczas gdy organy Straży Granicznej, jako niefinansowe organy postępowania, w myśl art. 121§1 k.k.s., nie posiadają uprawnień do wnoszenia i popierania aktów oskarżenia o przestępstwa skarbowe, co stanowi bezwzględną przesłankę odwoławczą z art. 439§9 k.p.k. w zw. z art. 17§1 pkt 9 k.p.k. w postaci braku skargi uprawnionego oskarżyciela.

Wskazując na powyższe skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i umorzenie postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja jest oczywiście zasadna, tak jak wymaga tego art. 535§5 k.p.k.

Bezsprzecznie ma rację skarżący podnosząc, że zgodnie z treścią art. 121§1 k.k.s. oraz art. 122 k.k.s. organem uprawnionym do wnoszenia aktu oskarżenia w sprawach o przestępstwa skarbowe jest jedynie prokurator oraz finansowe organy postępowania przygotowawczego, którymi zgodnie z dyspozycją art. 53§37 k.k.s. są: urzędy skarbowe, inspektorzy kontroli skarbowej i urzędy celne.

Nie ma takich uprawnień zatem Straż Graniczna. Jej uprawnienia w zakresie sporządzania i wnoszenia aktu oskarżenia oraz do popierania go przed sądem ograniczają się do w spraw o wykroczenia skarbowe – art. 121§2 k.k.s. w zw. z art. 134§1 pkt 1 k.k.s.

W niniejszej sprawie D. Z. postawiono zarzut popełnienia czynu kwalifikowanego z art. 65§3 k.k.s. w zb. z art. 91§3 k.k.s. w zw. z art. 7§1 k.k.s. , a więc stanowiącego przestępstwo skarbowe – art. 53§2 k.k.s. Tak więc Straż Graniczna, po przeprowadzeniu postępowanie przygotowawczego w formie dochodzenia, do czego była uprawniona, powinna zwrócić się o wniesienie aktu oskarżenia do organu uprawnionego, a więc – prokuratora (analogicznie jak policja w sprawach, gdzie postępowanie przygotowawcze nie było prowadzone w formie dochodzenia).

Słusznie podniósł też skarżący, że uprawnienie do wniesienia w niniejszej sprawie aktu oskarżenia nie zostało przyznane Straży Granicznej rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 września 2015r. w sprawie organów uprawnionych obok Policji do prowadzenia dochodzeń oraz organów uprawnionych do wnoszenia i popierania oskarżenia przed sądem pierwszej instancji w sprawach, w których prowadzono dochodzenie, jak również zakresu spraw zleconych tym organom (Dz.U. z 2015r., poz.1725).

Tym samym zarzut podniesiony w kasacji ocenić należy jako oczywiście zasadny.

Uchybienie, którego dopuścił się organ Straży Granicznej, nie zostało dostrzeżone przez Sąd rozpoznający sprawę, co spowodowało, że wydał on

zaskarżony wyrok nakazowy pomimo braku skargi uprawnionego oskarżyciela. Błąd ten ma charakter bezwzględnej przesłanki odwoławczej z art. 439§1 pkt 9 k.p.k.

W tej sytuacji wyrok ten należało uchylić, a postępowanie w sprawie umorzyć.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.

kc